

ת"פ 71835/05/19 - מדינת ישראל נגד פלונית

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 71835-05-19 מדינת ישראל נ' פלונית

בפני
בעניין: כבוד השופטת דנה כהן-לקח
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עופרי מלצר (פמ"י)
נגד
פלונית
ע"י ב"כ עו"ד עיסא מוחמדיה

גזר דין

רקע

1. הנאשמת הורשעה לפי הודאתה במסגרת הסדר טיעון בעבירה של סחיטה בכוח לפי סעיף 427 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או: החוק) וכן בעבירה של איומים לפי סעיף 192 לחוק, וזאת בצוותא חדא.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודתה הנאשמת, ביום 24.12.2018 בשעת בוקר נסע המתלון ברכבו לכיוון עטרות, ואז הבחין בנאשמת שעמדה בסמוך לכיכר בניסיון לעצור "טרמפ". המתלון עצר לנאשמת והשניים החלו לשוחח, תוך שהנאשמת הציגה עצמה ככזב בשם "מייסא" ושאלה אותו במהלך השיחה האם יש לו עבודה עבודה. לבקשת המתלון, הנאשמת מסרה לו את מספר הטלפון שלה והמתלון אמר כי ייצור עמה קשר בהמשך. מספר ימים לאחר מכן, ביום 29.12.2018, לאחר תיאום מוקדם, המתלון הגיע ברכבו למחסום בכניסה לקלנדיה ונפגש שם עם הנאשמת. במהלך השיחה, המתלון החל לשוחח עם הנאשמת על חייו הפרטיים. בשל כך, הנאשמת חשה לא בנוח, צלצלה לחברתה וכיוונה אותה למקום הימצאותה. חברתה של הנאשמת הגיעה למקום בליווי אחרים ברכב מזדה, והללו חסמו את רכבו של המתלון. אחד האחרים (להלן: האחר) התקרב לצד חלון הרכב של המתלון, והטיח בו שהנאשמת היא אחותו, בעוד המתלון השיב כי הם בסך הכל מדברים. האחר דרש מהמתלון לפתוח את דלת הרכב, אולם המתלון סירב והתכוון לנסוע מהמקום. בשלב זה, הנאשמת הרימה את בלם היד ברכבו של המתלון וכיבתה את המנוע על-ידי שלילת מפתח הרכב ממתג ההתנעה. האחר איים על המתלון בנוכחות הנאשמת, באומרו כי אם המתלון לא יפתח את דלת רכבו, הוא ינפץ את חלון הרכב. בעקבות איום זה ובשל פחדו, יצא המתלון מרכבו כשברשותו מפתח הרכב. אז, החל האחר לתקוף את המתלון, ודרש ממנו למסור לידיו את מפתח הרכב, אולם המתלון סירב. בשלב מסוים במהלך המתואר, האחר אחז במוט ברזל שראשו מחודד, ואיים לדקור את המתלון אם זה לא ימסור לידיו את מפתח רכבו. בעקבות האיום האמור ובשל פחדו, המתלון מסר לאחר את מפתח הרכב. האחר נכנס לרכבו של המתלון, וישב במושב הנהג ברכב. המתלון התיישב במושב ליד הנהג, ואילו הנאשמת התיישבה במושב האחורי. בשלב זה, האחר הטיח במתלון כי הבטיח לעזור לנאשמת, שאל את המתלון היכן הכסף, איים עליו שידקור אותו, ואמר

למתלון שאם לא יגיע לבית הנאשמת בתוך 3 ימים לטובת "עטווה" משהו לא טוב יקרה. בעקבות האיום ובשל פחדו, המתלון הוציא את ארנקו ואמר לאחר כי ברשותו כ-1,420 ₪. האחר נטל בכוח את הכסף מידי של המתלון. בשלב מסוים, המתלון הורה לנאשם לצאת מהרכב, בטענה כי הוא מעוניין לשוחח עם הנאשמת. בשל פחדו ובעקבות איומי האחר בנוכחות הנאשמת, המתלון יצא מהרכב. אז, האחר והנאשמת נסעו מהמקום ברכבו של המתלון, כאשר הרכב הנוסף בו נותרו האחרים נסע בעקבותיהם. מאותו שלב ועד סמוך למעצרה, הנאשמת החזיקה ברכבו של המתלון, בלא שרכבו הוחזר לו.

בכתב האישום המתוקן צוין כי במעשים האמורים הנאשמת השתמשה בכוח שלא כדין בצוותא חדא, ובכך הניעה את המתלון לעשות מעשה שהוא היה רשאי לעשותו. כמו כן, הנאשמת איימה על המתלון בצוותא חדא בפגיעה שלא כדין בו, וזאת בכוונה להפחידו.

3. הצדדים לא באו להסכמה במישור העונשי במסגרת הסדר הטיעון, וכל צד נותר חופשי בטיעונו. לצד זאת, הוסכם כי על הנאשמת יושת פיצוי לטובת המתלון, כאשר כל צד יוכל לטעון לגובה הפיצוי באופן חופשי. בהתאם להסכמת הצדדים, הופנתה הנאשמת להכנת תסקיר לעונש.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינה של הנאשמת הוגשו שלושה תסקירים:

5. בתסקיר הראשון מיום 15.10.2020 צוין כי הנאשמת הנה בת 25, גרושה, אמא לשני ילדים בגילאים חמש וארבע המצויים בחזקתה. הנאשמת נעדרת עבר פלילי והתפרנסה מעבודות ניקיון. התסקיר סוקר את תולדות חייה של הנאשמת, לרבות פציעתה בילדותה מזיקוקים שגרמו לה כוויות חמורות בגבה; יציאתה לעבודה בגיל צעיר כדי לסייע בפרנסת משפחתה; וכן נישואיה בגיל 20 וגירושיה כעבור כשנה וחצי, בעקבות אלימות שהפעיל כלפיה בעלה לשעבר. לבני הזוג שני ילדים משותפים שכאמור מצויים כיום בחזקתה של הנאשמת. הקשר עם בעלה לשעבר רופף, והילדים שוהים בבית אמה של הנאשמת. בתסקיר הראשון צוין כי הנאשמת נישאה בשנית בינואר 2020 לתושב שטחים.

מבחינת גורמי סיכון - שירות המבחן ציין כי הנאשמת לקחה אחריות חלקית על מעשיה, תוך נטייה לצמצם את המיוחס לה. היא שללה תכנון מוקדם של המתואר בכתב האישום המתוקן, שללה שלקחה כסף מהמתלון, וטענה כי לא הייתה בכוונתה לגנוב את רכבו וכי הרכב נלקח רק לאחר שהמתלון ברח מהמקום. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מתנהלת באופן הישרדותי במצבי קושי, בלא שמצליחה לכלכל צעדיה ותוך קושי להבין לעומק את המשמעות הפלילית של המעשים בהם הורשעה. כמו כן, שירות המבחן ציין כי הנאשמת הנה אישה צעירה שגדלה במשפחה שכל הנראה התקשתה לספק את צרכיה הפיזיים והרגשיים, והיא נעדרת מערכות תמיכה מספקות.

מבחינת גורמי סיכוי - שירות המבחן ציין כי הנאשמת נעדרת עבר פלילי. כמו כן, שירות המבחן התרשם מקיומם של כוחות אגו מצד הנאשמת, הבאים לידי ביטוי בדאגה לילדיה וביציבות תעסוקתית תוך שהנאשמת מבטאת שאיפות לניהול אורח חיים תקין. להערכת שירות המבחן, מעורבותה של הנאשמת בהליך המשפטי הנוכחי, מהווה עבודה גבול

מוחשי וברור לעתיד. הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה ומבינה כי הייתה אמורה להתנהל באופן אחר.

במישור ההמלצה - שירות המבחן ציין כי מאחר שמדובר בבחורה צעירה שהנה אם לשני ילדים קטנים, העומדת לדין לראשונה בחייה, מתמודדת עם קשיים שונים ונעדרת מערכות תמיכה מיטיבות, ההמלצה היא להטיל על הנאשמת עבודות שירות כעונש מוחשי, מאסר על תנאי וכן צו מבחן לשנה במסגרתו תיבחנה אפשרויות טיפוליות מתאימות.

6. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש ביום 19.10.2020, סברתי כי יש מקום להגשת תסקיר משלים על-מנת לבחון את ההיתכנות לשילובה של הנאשמת בהליך טיפולי כמוזכר בסיום התסקיר הראשון שהוגש.

7. בתסקיר השני מיום 21.3.2021 צוין כי שירות המבחן עמד בקשר עם הנאשמת ששיתפה עמו פעולה לצורך הגדרת מוקדי טיפול וגיבוש תכנית טיפולית בעניינה, לרבות המתנה לשילובה של הנאשמת בקבוצה טיפולית וכן המתנה לשילובה בתכנית להשלמת שנות לימוד. שירות המבחן שב על המלצתו במישור העונשי כפי שהובאה בתסקיר הראשון.

8. בדיון שהתקיים לפניי ביום 19.4.2021 התברר כי בעקבות נישואיה השניים של הנאשמת כמתואר לעיל, היא נמצאת בחודש השביעי להריונה. בנסיבות העניין, ראיתי להיעתר לבקשת הסגור להגשת תסקיר נוסף, שיעקוב אחר מצבה של הנאשמת ויעדכן בדבר שילובה בתכנית טיפולית המתאימה לצרכיה.

9. בתסקיר השלישי מיום 4.10.2021 ציין שירות המבחן כי על רקע לידת בנה השלישי של הנאשמת (שהנו בן ראשון משותף לה ולבעלה הנוכחי) ועל רקע סיבות נוספות שצוינו בתסקיר (לרבות עוצר שהושם על הכפר בו היא מתגוררת), שיתוף הפעולה עם שירות המבחן היה חלקי: הנאשמת לא הייתה פנויה להשתלב בתכנית לימודים, ולא הגיעה לחלק מהפגישות הפרונטליות בשירות המבחן. עם זאת, היא עמדה בקשר טלפוני רציף במרבית הזמן עם קצינת המבחן ובפגישות שנכחה נהגה בשיתוף פעולה, פיתוח וכבוד, תוך הבעת חרטה על מעשיה.

שירות המבחן סיכם תסקיריו בכך שמדובר באישה צעירה, שההתרשמות היא שהיא נעדרת דפוסים אלימים ועברייניים באישיותה, זו מעורבותה הראשונה והיחידה בפלילים, שאיפותיה חיוביות, והיא מורתעת מההליך הפלילי. לגישת שירות המבחן, הטלת עונש מאסר בפועל עלולה להוביל לפגיעה קשה במצבה הנפשי של הנאשמת, במשפחתה ובקשריה עם ילדיה כמו גם במצבה הכלכלי, בין היתר בשים לב לכך שרק לאחרונה ילדה את בנה השלישי והיא מנהלת קשר מורכב עם שני ילדיה מנישואין קודמים. לדעת שירות המבחן, ענישה בדרך של עבודות שירות יהוו עונש מוחשי, מרתיע ומציב גבול עבור הנאשמת, אולם הוא עלול להוביל לפגיעה כלכלית קשה בה ובמשפחתה שכן הנאשמת היא המפרנסת העיקרית. לפיכך, שירות המבחן המליץ על עבודות שירות בהיקף מצומצם, וכן על מתן צו מבחן.

טיעוני הצדדים לעונש

10. המאשימה טענה למתחם ענישה הולם שנע מ-12 עד 24 חודשי מאסר בפועל, וכן מאסר מותנה ופיצוי כספי. המאשימה ביקשה למקם את עונשה של הנאשמת בשליש התחתון של המתחם הנטען, וכן להטיל עליה מאסר על תנאי

ופיצוי כספי משמעותי לטובת המתלון, בין היתר בשים לב לשווי הרכב שנלקח ממנו ולנזק הכלכלי והנפשי שנגרם לו.

11. מנגד, הסנגור טען למתחם ענישה הולם שמתחיל במאסר קצר שניתן לריצוי בעבודות שירות. הסנגור עמד על הנסיבות לקולא בעניין מרשתו, ועתר לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל עליה עבודות שירות לתקופה לא ארוכה, מאסר מותנה וצו מבחן לשנה. הסנגור הוסיף וטען כי נוכח מצבה הכלכלי הלא פשוט של הנאשמת, יש להימנע מפסיקת פיצוי כספי ולהותיר את הסוגיה להליך אזרחי מתאים.

יוער כי ב"כ שני הצדדים הפנו לאסמכתאות מן הפסיקה בתמיכה לטיעוניהם במישור העונשי.

מתחם העונש ההולם

12. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו ובמידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

13. **במישור הפגיעה בערכים המוגנים** - נפסק כי עבירת הסחיטה בכוח בה הורשעה הנאשמת בצוותא (אליה הצטרפה גם עבירת איומים בצוותא), מערערת את יסודות הסדר החברתי ופוגעת בשלום הציבור, בשגרת חייו ובביטחונו (ע"פ 2935/19 משהראוי נ' מדינת ישראל (24.10.2019), פס' 15).

14. **במישור נסיבות ביצוע העבירות** - לזכות הנאשמת יצוין כי מעובדות כתב האישום המתוקן נראה שהאירוע לא היה מתוכנן. הנאשמת צלצלה לחברתה עקב חוסר נוחות שחשה כאשר המתלון החל לשוחח עמה ברכבו לגבי חייו הפרטיים. אין טענה שהנאשמת ידעה מראש שחברתה תגיע למקום כשהיא מלווה באחרים שינקטו בדרכים אלימות כלפי המתלון. מבחינת החלק היחסי בביצוע העבירות - הנאשמת לא איימה או סחטה בכוח את המתלון בעצמה במהלך האירוע. העבירות בהן הנאשמת הורשעה יוחסו לה מכוח ביצוע בצוותא עם אחר, שהוא אשר היווה את המבצע הישיר והדומיננטי של העבירות. יוער כי אין טענה שנגרם למתלון נזק גופני כלשהו בעקבות מעשי העבירות.

לחובת הנאשמת אציין כי היא לא הייתה פסיבית בעת האירוע, אלא נטלה בו חלק פעיל כאשר הרימה את בלם היד של רכב המתלון וכיבתה את המנוע על-ידי שליפת מפתח רכבו של המתלון ממתג ההתנעה. בכך הנאשמת מנעה מהמתלון את האפשרות לנסוע מן המקום. לצד זאת, ראוי לציין כי בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, הנאשמת ראתה לפעול כך כאשר האחר דרש מהמתלון לפתוח את דלת הרכב ואילו המתלון סירב והתכוון לנסוע מהמקום כשהנאשמת יושבת ברכב - סיטואציה שהנאשמת רצתה למנוע, שהרי מלכתחילה קראה לחברתה בשל אי הנוחות שחשה כאשר ישבה לבדה ברכב עם המתלון. זאת ועוד, ולא פחות חשוב - הנאשמת הרימה את בלם היד, כיבתה את המנוע ושלפה את מפתח הרכב של המתלון ממתג ההתנעה, וזאת בשלב ראשוני של האירוע, בעת שהאחר טרם איים או סחט את המתלון באופן כלשהו. מאחר שכאמור לעיל אין בעובדות כתב האישום המתוקן אינדיקציה לכך שהאירוע היה מתוכנן, ספק אם בעת שהנאשמת פעלה כפי שפעלה, היא צפתה מראש את אשר יתרחש לאחר מכן. יחד עם זאת, בהמשך האירוע הנאשמת נכחה במקום בעת שהאחר איים על המתלון כי ינפץ את חלון רכבו וידקור אותו במוט ברזל

שראשו מחודד; נטל בכוח מידי המתלונן סך של 1,420 ₪; הורה למתלונן לצאת מרכבו; ונסע מהמקום ברכבו של המתלונן. מדובר במעשים בעלי חומרה וכיעור משמעותיים, כאשר הנאשמת לא רק שלא התנערה מהם, אלא היא נותרה ברכבו של המתלונן בעת שהאחר נהג בו, עברה למושב האחורי, ונסעה מהמקום ביחד עם האחר ברכבו של המתלונן, לאחר שהמתלונן יצא מהרכב בעקבות איומיו של האחר.

יתר על כן; בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודתה הנאשמת, רכבו של המתלונן נותר בחזקתה של הנאשמת למשך מספר חודשים ממועד האירוע ועד סמוך למעצרה, כאשר עד היום הרכב לא הושב למתלונן (לא ידוע למאשימה מה נעשה עם הרכב לאחר מעצר הנאשמת, והיכן הרכב כיום). העובדה שהנאשמת החזיקה ברכבו של המתלונן למשך מספר חודשים מאז האירוע ועד סמוך למעצרה, וכן העובדה שהרכב לא הושב לידי המתלונן, מהווה נסיבה מהותית שנזקפת לחובת הנאשמת. יוער כי טענת הסנגור בטיעוניו לעונש מיום 19.10.2020 לפיה משפחת הנאשמת המתינה ל"עטווה" כדי להחזיר את הרכב למתלונן, הועלתה בעלמא. בוודאי שאין בטענה האמורה כדי להבהיר מה עלה בגורל הרכב, ומדוע הוא לא הושב לבעליו. אשר לנזק שנגרם למתלונן כתוצאה מהמעשים - המאשימה ציינה כי לא הגישה הצהרת נפגע עבירה שכן המתלונן העדיף להימנע מכך עקב רגישות האירוע מבחינתו. ואולם גם ללא הצהרת נפגע עבירה, עולה בבירור מעובדות כתב האישום המתוקן כי האירוע גרם נזקים למתלונן, ובהם עוגמת נפש ופחד שאחזו בו בגין הסחיטה בכוח והאיומים המכוונים שחווה. כמו כן, למתלונן נגרם נזק כלכלי שהתבטא בכסף המזומן שנלקח בכוח מידי (כ-1,420 ₪), ובעיקר רכבו שנלקח ממנו שלא כדין ולא הושב לו. מכתב האישום המתוקן עולה כי מדובר ברכב יונדאי טוסון שנת 2018. המאשימה טענה לפני כי שווי המחירון של הרכב האמור הוא כ-120,000 ₪, והסנגור לא טען אחרת. לא צוין לפני האם הרכב היה מבוטח, והאם המתלונן קיבל מכספי הביטוח בגין נטילת הרכב ממנו שלא כחוק בלא שהושב לידיו.

15. **במישור הענישה הנוהגת** - העונש המרבי הקבוע בחוק בגין העבירה של סחיטה בכוח (שהיא העבירה החמורה מבין השתיים בהן הורשעה הנאשמת), הוא תשע שנות מאסר. בחינת הפסיקה מלמדת כי בגין עבירה של סחיטה בכוח מוטלים לא פעם עונשי מאסר בפועל לריצוי ממש. זאת, לא רק כדי לבטא את מידת הכיעור שבעבירת הסחיטה בכוח, אלא גם כדי לבטא את החשיבות שבעידוד נפגעי עבירה להעז ולבקש את הגנת החוק לאחר הפגיעה שחוו.

כך למשל, בע"פ 1430/12 אבולקיעאן נ' מדינת ישראל (14.4.2013) נדחה ערעורו של המערער על חומרת העונש, לאחר שהושתו עליו 12 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו בעבירה אחת של סחיטה בכוח, בשלוש עבירות של סחיטה באיומים ובשתי עבירות של איומים. יוער כי באותו מקרה העבירות בוצעו לאורך פרק זמן של מספר חודשים, תוך שנעשה שימוש באלימות של ממש, וכאשר המערער היה המבצע הדומיננטי של העבירות. הכל, בשונה מנסיבות המקרה דנן.

בע"פ 1405/16 מדינת ישראל נ' טורשאן (19.4.2016) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה, והורה על החמרת עונשו של המשיב מ-6 ל-15 חודשי מאסר בפועל. זאת, בגין הרשעתו בעבירות של סחיטה בכוח וקשירת קשר לסחיטה באיומים שבוצעו על רקע סכסוך עסקי. ודוק, העבירות באותה פרשה בוצעו תוך תכנון קפדני מראש ותוך שימוש בדרכי עורמה ותחכום, כאשר חלקו של המשיב באותו מקרה היה דומיננטי בהיותו המבצע העיקרי של העבירות.

זאת, להבדיל מהנאשמת שלפניי.

בע"פ 5928/17 מדינת ישראל נ' גיקובטי (29.4.2018) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה והורה על החמרת עונשו של המשיב מ-6 חודשי עבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל. זאת, בגין הרשעתו בעבירת סחיטה בכוח ובעבירות אלימות נוספות שבוצעו על-ידי המשיב בצוותא חדא עם אחרים, על אף שהמשיב לא נקט בעצמו באלימות פיזית כלפי המתלונן. ודוק, באותו מקרה חלקו היחסי של המשיב באירוע העברייני היה גדול ביחס לנאשמת שלפניי. בנוסף, המשיב באותה פרשה הורשע מלבד בעבירת סחיטה בכוח גם בעבירות אלימות חמורות בצוותא חדא, וכן היה בעל עבר פלילי - בניגוד לנאשמת שלפניי.

בע"פ 2935/19 משהראוי הנ"ל דחה בית המשפט העליון ערעור שהוגש על-ידי שני מערערים שהורשעו בעבירה של סחיטה בכוח ונגזרו עליהם 15 חודשי מאסר בפועל. יוער כי באותו מקרה הופעלה אלימות פיזית של ממש כלפי נפגע העבירה שהועסק על-ידי המערערים, וכמו כן המערערים היו בעלי עבר פלילי בעבירות אלימות. זאת, בשונה מעניינה של הנאשמת במקרה הנוכחי.

המסקנה המתבקשת מעיון בפסיקה הנוהגת היא כי על דרך הכלל, העבירה של סחיטה בכוח מובילה לעונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. לצד זאת, על כל מקרה להיבחן לגופו. במקרה דנן, לא ניתן להתעלם מהנתונים לקולא במישור נסיבות ביצוע העבירות, לרבות העובדה שהאירוע לא היה מתוכנן מבחינתה של הנאשמת; חלקה של הנאשמת באירוע לא היה דומיננטי; המעשה הפעיל של הנאשמת באירוע התבצע לפני האיומים ומעשי הסחיטה בכוח בהם נקט האחר כלפי המתלונן, כאשר לא ברור האם באותו שלב הנאשמת צפתה את אשר יתרחש לאחר מכן; וכמו כן לא נגרם למתלונן נזק גופני כלשהו. את החומרה העיקרית מבחינת חלקה של הנאשמת באירוע נושא כתב האישום המתוקן, מצאתי בכך שהיא החזיקה ברכבו של המתלונן (ששווי הכספי ניכר) למשך מספר חודשים לאחר האירוע. כאמור, הרכב לא הושב למתלונן עד היום ולא ברור מה אירע עמו. מדובר בנסיבה מחמירה, אולם היא התרחשה בתום האירוע נושא כתב האישום המתוקן.

16. בהתחשב בעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה, בהתחשב בעוצמת הפגיעה בערכים המוגנים, בהתחשב בענישה הנוהגת וכן בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות (לרבות הנתונים לקולא עליהם עמדתי בסוף פס' 15 לעיל, אשר בכוחם להבדיל את המקרה דנן מפסקי דין במקרים אחרים אליהם הפנית) - אני סבורה כי מתחם הענישה ההולם נע מ-9 ועד 24 חודשי מאסר בפועל.

17. אעיר כי לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם לחומרה משיקולי הגנה על שלום הציבור. אף לא מצאתי לחרוג מהמתחם לקולא משיקולי שיקום, בשים לב לכך שהתסקירים בעניינה של הנאשמת אינם נקיים מקשיים כמתואר בפס' 4-9 לדבריי לעיל. כמו כן, התהליך הטיפולי אינו מבוסס דיו כדי להצדיק חריגה לקולא מהמתחם שנקבע.

העונש המתאים

18. לצורך גזירת העונש המתאים בגדרי המתחם שנקבע, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות
עמוד 6

כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין.

לקולא, שקלתי את הנתונים הבאים: ראשית, הנאשמת הודתה במעשים ובכך חסכה את הצורך בשמיעת עדות המתלונן. ראוי ליתן לכך משקל ממש. שנית, הנאשמת נעדרת עבר פלילי, וזו הסתבכותה הראשונה והיחידה בפלילים. מאז ביצוע העבירות ועד היום חלפו כארבע שנים, במהלכן הנאשמת לא ביצעה עבירה נוספת כלשהי. שלישית, שירות המבחן התרשם כי ההליך הפלילי מהווה גורם מציב גבולות עבור הנאשמת. כפי שפורט לעיל, שירות המבחן המליץ בכל תסקיריו להטיל על הנאשמת עבודות שירות בצירוף צו מבחן כדי להמשיך בתהליך הטיפול שבו החלה. רביעית, התחשבותי בכך שהנאשמת נעדרת מעגלי תמיכה משמעותיים, התמודדה עם תנאי חיים לא פשוטים, ונאלצה לעבוד מגיל צעיר כדי לפרנס את עצמה ומשפחתה. חמישית, הנאשמת נישאה בשנית לפני כשנה, הייתה בהיריון וילדה לפני חודשים בודדים. כיום היא אמא לשלושה ילדים בגילאים צעירים. ברור שעונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריאח עלול לפגוע משמעותית בילדיה הקטנים של הנאשמת, בפרט כאשר היא המשמורת היחידה של ילדיה מהנישואין הראשונים, וכאשר הילד הצעיר המשותף לה ולבעלה מנישואיה השניים הוא תינוק בן פחות משנה. שישית, הנאשמת שהתה במעצר ממש במשך כחודש וחצי. לאחר מכן, שהתה במעצר בית מלא למשך חצי שנה נוספת, ורק לאחר מכן התאפשרה יציאתה לעבודה כדי לפרנס את ילדיה. אין טענה שהנאשמת הפרה את תנאי השחרור המגבילים.

לחומרא, יש ליתן משקל לאופיין ולמהותן של העבירות בגין הורשעה הנאשמת. מדובר בעבירות חמורות, שנושאות עמן פגיעה לא רק בנפגע העבירה אלא גם בערכים חברתיים חשובים עליהם עמדתי בפס' 13 לעיל. ראוי, אפוא, לשקול את הצורך בהרתעת היחיד, ולא פחות מכך- את הצורך בהרתעת הרבים, מפני הישנות עבירות מן הסוג הנדון. שיקולים אלה תומכים במסקנה שפורטה בפס' 17 לדבריי לעיל, לפיה אין מקום לחריגה לקולא ממתחם העונש ההולם.

19. באיזון בין השיקולים, ראיתי לגזור את עונשה של הנאשמת ברף התחתון של המתחם שנקבע, ולאפשר לה לרצות את המאסר בפועל בדרך של עבודות שירות. נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן לפיה עבודות השירות יוטלו לפרק זמן מצומצם עקב הקשיים הכלכליים של הנאשמת ומשפחתה. משמעות המלצה זו היא חריגה ממתחם הענישה ההולמת, ולזאת לא מצאתי מקום בנסיבות המקרה כאמור לעיל. לצד עונש של עבודות שירות, אראה להשית על הנאשמת מאסר מותנה שצופה פני עתיד, וכן צו מבחן לשנה כדי לאפשר את המשך הקשר הטיפולי עם שירות המבחן.

20. אשר לפסיקת פיצוי כספי לטובת המתלונן - הסגור ביקש להימנע מכך עקב מצבה הכלכלי הקשה של הנאשמת, וטען כי ראוי להותיר את הסוגיה להליך אזרחי. אינני רואה לקבל טענה זו. באופן כללי, לפיצוי נפגע עבירה במסגרת ההליך הפלילי מספר מטרות אפשריות, המשלבות תכליות אזרחיות ביחד עם תכליות מהתחום הפלילי. עמד על כך כב' השופט מלצר בזו הלשון:

"לפיצוי שנפסק לטובת נפגע עבירה קיימות מספר תכליות שונות, המשקפות את היותו פיצוי בעל רכיב אזרחי דומיננטי המתקיים ב"סביבה" פלילית-עונשית (ראו: רע"פ 2976/01 אסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 418 (2002) (להלן: עניין אסף)). בין התכליות האמורות ניתן לציין את הבאות: מתן סעד לנפגע העבירה בטווח זמנים קצר,

מבלי שייאלץ להמתין לסיום הליכים אזרחיים בעניינו; מניעת מפגש מחודש עם העברין שפגע בו במסגרת של הליך אזרחי נוסף; הכרה חברתית בסבלו של הנפגע; העלאת מעמדו של קורבן העבירה בהליך הפלילי, כחלק מהמגמה לשלבו בהליך הפלילי ולהכיר בזכויותיו במסגרת הליך זה; ואף יסוד של הטהרות לעברין עצמו, שחיובו בפיצוי לטובת הנפגע עשוי לתרום לשיקומו...".
(ע"פ 8745/08 פלוני נ' מדינת ישראל (30.11.2011), פס' 30).

במקרה דנן נגרמו למתלונן עוגמת נפש ותחושות פחד, וכן נזקים כלכליים ממשיים. כפי שהוסבר מספר פעמים לעיל, אני רואה חומרה בכך שהנאשמת היא זו שהחזיקה ברכבו של המתלונן במשך מספר חודשים החל מהאירוע נושא כתב האישום המתוקן ועד סמוך למעצרה, בלא שהרכב הושב עד היום לבעליו ובלא שנחשף מה עלה בגורלו. במכלול נסיבות העניין, מוצדק לחייב את הנאשמת בפיצוי לטובת המתלונן.

אשר לשיעור הפיצוי - בהתאם לסעיף 77(א) לחוק העונשין, הפיצוי משולם בגין נזק או סבל שנגרם לנפגע העבירה, וזאת עד התקרה הקבועה באותו סעיף (ראו: ע"פ 4666/12 גורבץ נ' מדינת ישראל (8.11.2012), פס' 14). בהתאם להלכה הפסוקה, קביעת שיעור הפיצוי מסורה להערכת בית המשפט והיא מהווה "פרי איזון בין מכלול של שיקולים וביניהם מכלול נסיבות העניין, היקף הנזק שנגרם ותוצאותיו" (ראו והשוו: דברי כב' השופטת ארבל בע"פ 10632/07 מזרחי נ' מדינת ישראל (10.6.2008), פס' 11). בחינת הפסיקה מעלה כי בגין עבירת סחיטה בכוח מן הסוג בה עסקינן במקרה דנן, נוהגים בתי המשפט לפסוק במסגרת ההליך הפלילי סכומי פיצוי מגוונים שנעים ממספר בודד של אלפי ₪ ועד עשרות אלפי ₪ - כל מקרה לפי נסיבותיו.

בהמשך לדברים האמורים, אזכיר כי חיוב בפיצוי לפי סעיף 77 לחוק העונשין, הוא חיוב בעל מאפיינים אזרחיים במסגרת הליך פלילי. כשם שבהליך אזרחי במסגרת תביעה נזיקית אין חשיבות לשאלת יכולתו הכלכלית של הנתבע במסגרת עצם החיוב או שיעורו, כך גם בהליך הפלילי אין ליתן משקל משמעותי לנתון זה במסגרת קביעת שיעור הפיצוי. ובלשונו של כב' השופט רובינשטיין: "אין הסכום קשור מטבעו ביכולתו הכלכלית של החייב" (ראו: ע"פ 5761/05 מג'דלאוי נ' מדינת ישראל (24.7.2006), פס' ט(2); עוד ראו: ע"פ 420/09 פלוני נ' מדינת ישראל (23.11.2009), פס' 96).

בהתחשב במכלול השיקולים שפורטו לעיל, אני רואה להעמיד את שיעור הפיצוי לטובת המתלונן בהליך הפלילי על סך של 10,000 ₪. ככל שהמתלונן סבור כי פיצוי זה אינו מכסה את מלוא היקף הנזקים שנגרמו לו, הדרך נותרת פתוחה לפניו לתבוע את מלוא יתרת נזקיו בהליך אזרחי מתאים. נוכח הטענה למצב כלכלי לא פשוט של הנאשמת ומשפחתה, אראה לאפשר את תשלום הפיצוי בתשלומים.

סוף דבר

21. נוכח מכלול הטעמים שפורטו, אני גוזרת על הנאשמת כדלקמן:

א. 9 חודשי מאסר בפועל, אותם תוכל הנאשמת לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו.

על הנאשמת להתייצב לריצוי עונשה ביום 3.3.2022 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר-שבע.

מובהר כי על הנאשמת לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריה. כמו כן, הנאשמת מוזהרת כי עליה לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. צו מבחן למשך שנה מהיום. הנאשמת תשתתף בכל תכנית טיפולית שיציע שירות המבחן וזאת כחלק מתנאי המבחן.

הנאשמת מוזהרת כי אם תפר את תנאי המבחן, תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר-הדין.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים למשך 3 שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשמת לא תעבור עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איומים.

ד. מאסר על תנאי לתקופה של 10 חודשים למשך 3 שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשמת לא תעבור עבירת אלימות מסוג פשע, לרבות עבירת סחיטה באיומים או בכוח.

ה. פיצוי למתלונן בסך 10,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-30 תשלומים שווים ורצופים בסך 300 ₪ כל אחד, החל מיום 5.7.2022 ובכל 5 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

ו. נרשמת בקשת הסנגור להשיב שני טלפונים ניידים לנאשמת. המאשימה תבדוק את הדברים ותודיע בהקדם.

המזכירות תמציא העתק גזר דין זה לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות.

גזר הדין יפורסם ברבים ללא פרטים מזוהים של הנאשמת מטעמי צנעת הפרט.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ד' שבט תשפ"ב, 06 ינואר 2022, בנוכחות הצדדים.

